

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.20
za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . „ 15 „
za trikrat . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 2 v.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 40 v.

Izhaja vsak dan, izveniški ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne brantnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 128.

Današnja številka obsega 6 strani

Rudarjem za Veliko noč.

Noben stan ni izpostavljen tolikim nevarnostim, kakor rudarski. Vsaj prihajajo prav iz rudnikov najpretrajnejša poročila o požarih v jamah in drugih nesrečah. Pohabi se tudi med vsemi delavci in delavkami največ rudarjev. Kljub temu rudarji za slučaj nezgod niso bili zavarovani, kakor so zavarovani drugi delavci. Ko so koncem minulega stoletja delali postavo o delavskem nezgodnem zavarovanju, so rekli, da so rudarji za slučaj invalidnosti v svojih bratovskih skladnicah zavarovani. To je sicer res, a pri delu pohabljeni rudarji so bili le na slabšem, kakor drugo delavstvo, ker niso od bratovskih skladnic dobivali tolike odškodnine, kakor drugo delavstvo in ker priznava bratovska skladnica svojim članom preskrbnino le, če so popolnoma za delo nesposobni, ne ozira se pa na delno nesposobnost, kakor postava o nezgodnem delavskem zavarovanju.

Rudarji so zapostavljeni upravičeno grajali in že skoraj 25 let zahtevali, naj se za slučaj nezgod zavarujejo kakor drugo delavstvo. Tudi naše slovenske vrščanske delavske organizacije so vztrajno in odločno zahtevale, naj se rudarji za slučaj nezgod zavarujejo. Vlada se je na upravičene zahteve rudarjev ozirala in se je po dolgotrajnih razpravah v poslaniški zbornici že sprejel zakonski načrt o nezgodnem zavarovanju rudarjev. Ker se je pa medtem zasedanje državnega zbora odgodilo, gosposka zbornica pa te postavne ni mogla več rešiti, je vlada zdaj sklenila, da uveljavi nezgodno zavarovanje rudarjev s cesarsko naredbo po § 14.

Uradna »Wiener Zeitung« objavlja 8. t. m. tozadeven cesarjev ukaz. § 14. sicer ni priljubljen, ampak rudarji mu bodo hvaležni, da se je z njim izvedel važen del delavske socialne zakonodaje.

Splošno se novo rudarsko zavarovanje bistveno ne razlikuje od sedanje postave o delavskem nezgodnem zavarovanju, ki določa odškodnino za tiste, ki so vsled nezgode za vsako delo nesposobni, s 60% letne plače, tistim pa, pri katerih povzroči delovršbena nezgoda delno delonezmožnost, odmeri odškodnino (rento) od 50% letne plače navzdol.

Organizatorično so zdaj delavci za slučaj nezgod zavarovani pri pokrajinskih nezgodnih zavarovalnicah, izvemši železničarje, ki so zavarovani pri železniški nezgodni zavarovalnici. Rudarji ne bodo zavarovani pri pokrajinskih nezgodnih zavarovalnicah, marveč se zanje ustanovi posebna rudarska nezgodna zavarovalnica, ki bo poslovala, naslonjena na že obstoječe bratovske skladnice.

Glede na nezgode same pomenja novo rudarsko zavarovanje tudi še drugi veliki napredek. Za ostalo delavstvo umeva namreč postava kot nezgoda le tiste nesreče, ki se pri delu samem pripete, nezgodna razsodišča pripoznavajo kot nezgodo tudi tiste nesreče, ki se zgodijo, ko gre delavec na delo, splošno se pa za delovršbene nezgode niso smatrale tiste nesreče, ki so se pripetile delavcem, ko so šli z dela domov. Novo rudarsko nezgodno zavarovanje pa smatra za delovršbene nezgode tudi tiste nesreče, ki se pripete, ko gredo delavci na delo ali pa z dela, kar je vsekakor s stališča socialne pravičnosti pozdravljati in bi bilo prav, če bi se to načelo splošno uveljavilo.

Sedež razsodiščem določi ministrstvo. Mi opozarjamo našo državnozbornsko delegacijo na to, da naj se prizadeva, da se glede na sedež razsodišča ne zgodi slovenskim rudarjem taka krivica, kakor jo slovenski delavci trpe glede na sedanje nezgodno razsodišče v Trstu.

Rudarsko nezgodno zavarovanje se izvede najkasneje 1. januarja 1915, ko se izvedejo vse priprave, ki bodo seveda spričo ustanovitve zavoda, obsegajočega celo Avstrijo, zelo obširne.

V ustavnem pogledu pa je zanimivo, da je to prva socialna postava, ki se je uveljavila s pomočjo § 14., ki nastopa, kadar gre za to, da se v sili izvedejo najnujnejše državne zadeve. Torej je vlada naziranj, da spada tudi socialna delavska postavodaja pod gotovimi pogoji med najvažnejše državne potrebe. To bi bil vsekakor napredek.

Protialkoholna razstava v Zagrebu in Sovenci.

(Po »Zlati Dobi«.)

Hrvatska protialkoholna organizacija je dokaj mlajša od slovenske. Pa v eni reči so nas že prehiteli in prekosili. Oni imajo že razstavo, — mi je še

nimamo, razen male zbirke, ki jo imamo v naši pisarni.

V nedeljo, dne 8. sušca, so razstavo otvorili. Nastanjena je v umetniškem paviljonu. Ta prostor je dala mestna občina zagrebska v ta namen zastoj.

V nedeljo, dne 8. sušca, ob 10. uri, je bila razstavna dvorana skoro polna zagrebske gospode. Bili so navzoči tudi člani abstinenčnega odseka katol. akad. društva »Domagoj«. Natanko ob desetih je vstopil v dvorano ban baron Škrlec. V lepem govoru ga je nagovoril dr. Ivan Kiselj, začasni podpredsednik »društva apstinencata« in vodja razstave. Ban nakratko odgovori in proglasi razstavo za otvorjeno. Nato je bil še en hrvatski nagovor; zatem je spregovoril dr. Szalgay iz Budimpešte malo madjarsko, malo nemško in končno je nekaj kratkih toplih pozdravnih besed spregovoril zastopnik slovenske protialkoholne zveze. Ban si je potem razstavo ogledal, istotako drugo občinstvo. Bo pa razstava permanentna, trajna, vsak dan odprta.

Cel teden potem je bilo v razstavi vsak večer protialkoholno predavanje; predavatelji so se seveda vsak dan menjavali. Predavanja so bila čedno obiskana. Prvi večer, v nedeljo, je poleg predavatelja dr. Popovića govoril tudi naš predsednik; razložil je zlasti svoja načela glede protialkoholne organizacije z ozirom na različna stališča, s katerih alkohol pobijamo: verskega, zdravstvenega, gospodarskega itd. Po teh različnih stališčih se protialkoholiki organizirajo v različnih samostojnih organizacijah, ki pa lahko delajo vzajemno za isti cilj. Z vsemi smo lahko prijatelji; le s tistimi, ki bi pri tej akciji imeli kake protiverske tendence, s tistimi ne moremo biti in ne bomo. Takih pa, upani, da med Hrvati ne bo. — Posebe je še govoril, kako veliko vzroka, se zoper alkohol boriti, ima duhovnik; ker na Hrvatskem je v tem pogledu ravno nasprotno kakor pri nas. Pri nas so protialkoholno akcijo pričeli duhovniki, in zato jo nekateri proglašajo za »klerikalno«, doli je pa ravno narobe . . .

Protialkoholno gibanje hrvatsko vodijo v prvi vrsti zdravniki. Kaj pa naši slovenski zdravniki? Nekaj prijateljev in pospeševalcev našega stremljenja imamo med njimi — čast jim in zahvala! — večina pa noče še nič vedeti o tem modernem gibanju. Dokaz »Zlata Doba«, ki so nam jo večinoma nazaj poslali.

Kako je prišlo do razstave? Inici-

jativo je dal in delo vodil inženier Dušan Birač. On je naredil načrte, podrobno izdelovali so jih pa — kaznjenci v kaznilnici v Mitrovici pod vodstvom ravnatelja dr. Kostića.

In — čujte! — gospod Birač je bil tako priazen, da se je radovoljno ponudil, da tudi nam Slovencem izdela tako razstavo. On bo zopet delo vodil, izdelovali bodo pa kaznjenci v Mitrovici. Tisti umetniki, ki so prej delali denar in so zato zaprti, bodo zdaj — da ne pozabijo svoje umetnosti — risali alkoholno-statistične tabele. Vsa stvar nas bo stala nekaj sto, morda tisoč kron. — Ko bo gotova, bomo pa tudi prosili mestni magistrat ljubljanski, da nam da prostor zanj zastoj.

Zdaj pa še nekaj važnega. Ni dovolj, da imamo tako razstavo v Ljubljani. Preplaviti moramo vso domovino z našimi risbami, tabelami, reki itd. V vsaki šoli, vsakem društvu, vsakem javnem lokalu morajo viseti pred alkoholom svareče tabele, ljudstvu odpirati oči in ga bodriti na boj proti zlodeju.

Kako se bo to zgodilo? — Razmnožiti moramo te tabele v nešteti izvodih. Povsod, kjer znajo risati, naj prerisavajo naše slike! Po šolah zdaj rišejo veliko; tudi po ljudskih šolah znajo večji šolarji izdelavati jako lepe reči. Namesto pa da bi delali prazne črte brez smotra, naj bodo obenem, ko se učijo, praktični in naj prerisavajo protialkoholne risbe. Naša učiteljska protialkoholna zveza pa bi bila poklicana, da bi po svojem vodstvu in vseh svojih članih vodila, pospeševala in nadzorovala to delo.

Zemlja slovensko in hrvatsko moramo namreč napolniti in poplaviti kakor s spisi tako tudi s slikami in drugimi nazorili protialkoholne tendence. To bo namreč korak k našemu visokemu cilju: treznost naroda našega slovensko-hrvatskega.

BOSENSKO - HERCEGOVSKE ŽELEZNICE SE S § 14. UVELJAVIJO.

Korespondenčni urad poroča, da se danes v uradni »Wiener Zeitung« objavi cesarjeva naredba, s katero se dovolijo zgradbe novih železnic v Bosni in v Hercegovini. Ta naredba uveljavlja vladno predlogo o bosenskih železnicah, ki se je novembra državnemu zboru predložila. Vlada utemeljuje to odredbo s tem, da so nove železnice z gospodarskega in z vojaškega stališča nujne in bi se eno celo stavbo leto izgubilo, če bi se predloga ne vzakonila.

LISTEK.

Vrni se.

Zgodba, ki se še ni zgodila. — El Rab.

Stal je sredi sobe, mlad in neizkušen. V eni roki je držal zveženj, v drugi palico in praznje je bil oblečen.

Mati se je stiskala v kot in si s predpasnikom zakrivala obraz; onemoglo ihtenje je stresalo njeno telo, izmozgano od truda in dela. — Oče je sedel pri peči, žuljave, razpokane roke leno v naročju; hrbet, sključen od let, se je sklutil bolj in bolj; njegov obraz je bil guba pri gubi: najglobokejša guba se mu je zarežala danes. — Starejši brat se je sedel za mizo in mrko gledal predse.

On pa je stal sredi sobe; dve mlajši sestrici sta se mu obežali za roke, svetle solzice so jima tekale po mladih licih in mu kapale na roke.

Oče pri peči je hotel nekaj reči, a dušilo ga je v grlu in tiščalo v prsih; komaj razločno se mu je iztrgalo iz prsi:

»Zakaj odhajaš?«
Mati je odmaknila predpasnik
»Zakaj?«
»Moram — za kruhom!«

Brat za mizo — oče mu je bil pred kratkim izročil posestvo — je vstal.

»Kdo te sili! Pri moji mizi bo vedno prostora tudi zate.«

In sestrici sta vprli vanj solzne oči.

»Ostani, ostani!«

»Ne morem.«

Prestopil je domači prag.

Tedaj mu je nekaj stisnilo grlo, kakor mōra mu je leglo na prsi, kakor mrzla roka ga je zgrabilo za srce in mu ga odtrgalo velik del.

Odhajal je. Rožmarin ga je pozdravljal z oken in nageljni so mu kimali v slovo.

Tam kjer ga je pozdravljala najlepši nagelj, je stopil k oknu.

»Odhajam — bodi zdrava!«

»Odhajaš?!«

Velik plač je vstal za nageljni.

»In kdaj se vrneš?«

»Bog vé!«

Odhajal je z rdečim nageljnomo na prsih, jok ga je spremljal.

Zopet ga je mrzlo zgrabilo za srce in mu ga odtrgalo velik del.

Srečal je vaščane.

»Kam?«

»Daleč — čez morje.«

Podal je roko temu — podal onemu in vsakemu je bral v očeh vprašanje:

»Zakaj?«

In vsi so mu brali v očeh odgovor:

»Kruh.«

Zrli so za njim ter zmajevali z glavami: toliko jih je že šlo za kruhom — niso ga našli in niso se vrnili.

Zunaj vasi se je ustavil in se ozrl nazaj na rojstno vas.

Hišica pri hišici, nobena velika, vsaka s slamo krita, sredi med hišicami majhen potoček, kakor srebrn pas. Tam sredi vasi največja hiša in na oknu najlepši nagelj in največji rožmarin. Na koncu vasi koča, ne ena najboljših, borna, a očetova. Za vasjo polje, ne prebogato, kamenje je pogosto nasejano po njem; dalje pašniki, gozdovi in zadaj na gričku bela cerkva in v njej varih vasi, sv. Florijan.

Iznova mu je stisnilo grlo, še težje mu je leglo na prsi, še kruteje mu je odtrgalo srca velik, velik del.

Obstal je in poslušal.

»Ali še bije srce?«

Še je bilo, a slabo, komaj slišno, komaj čutno. Vedel je: ko zapusti domačo zemljo, bo iztrgalo srca zadnji del in njemu ne bo ostalo nič, popolnoma nič. Šel bo v tujino — srce bo ostalo v rojstni vasi, v očetovi zemlji.

Šel je dalje.

Ptice so pele po vejah; pele so: ostani! Rožice so klanjale glavice; pro-

sile so: ostani! Božajoč vetrec je vlekel in častitljiv javor je šuštel: ostani!

»Ne morem! — Saj tudi drugje ptice pojo in rožice cveto — in še lepše kakor tukaj.«

Pa je vse zakričalo okrog njega z velikim krikom: ni res, ni res, ni res! Šel je dalje.

Srečal ga je sosed — mož, častitljiv po letih, moder v besedah.

»Kam?«

»Za kruhom.«

Mož se je začudil.

»Za kruhom?«

Stegnil je roko in pokazal predse v dolino.

»Ta zemlja ti ne daje kruha?«

V dolini polje, samo polje. Zlato žito je valovilo kakor jezero; marljive ženjice so se sklanjale globoko k tlom, klas za klasom je padal. Neutrudne roke so znašale snopce v kopice; tu je stal voz, že pol nadel, tam so vozili visoko nadete vozove in kozolec ob njivi je bil skoro poln. — Med žitom se je vila bela cesta, voz je drdel po njej; daleč je bilo slišati pokanje biča in zadovoljni žvižg voznikov.

»In ta zemlja nima kruha zate?«

Molčal je in si na tistem nemirnem ima ga.

In tisti hip se je vrnil.

VPRAŠANJE O ITALIJANSKI PRAVNI FAKULTETI.

Deputaciji kršćanskih socialcev je grof Stürgkh izjavil, da ne misli niti s § 14. niti z navadno odredbo ustanoviti laške pravne fakultete na Dunaju.

ZBORNICNI PREDSEDNIK DR. SYLVESTER O POLOŽAJU.

V Solnogradu je govoril 7. t. m. zbornični predsednik dr. Sylvester o združenju državnozbornem zasedanju. Priporočal je, naj se obstrukcija tako onemogoči, da se podeli predsedniku zbornice in predsednikom odsekov večja oblast, da bo smel tudi poslati od sej izključevati. Napovedal je, da ob zasedanju delegacij v Budimpešti poizkusi vse, da doseže gladko zasedanje. Rekel je, da je skoraj potrebno, da se ustanovi nova ustavna stranka, ki naj bi preosnovala ustavo tako, da bi bil obstoj parlamenta zjamčen.

OGRSKI OPOZICIONALNI POSLANCI NE POTUJEJO V PETERBURG.

Glasilo grofa Karolyja »Magyar Ország« formelno dementira govorice, da nameravajo ogrski opozicionalni poslanci potovati v Peterburg.

DEBRECINSKI NAPADALEC V SKOP-LJU NI BIL ARETIRAN.

Ogrski brzojavni urad poroča, da je v Niš odposlani načelnik detektivov Heteny brzojavil, da poročilo o aretaciji debrecinskega napadalca Cataraua v Skoplju ni istinito. Neki orožnik v Skoplju je govoril o 30.000kronski nagradi tistemu, ki Cataraua aretirajo. Nekdo, ki je to čul, je pa šel k avstro-ogrskemu konzulu v Skoplju in mu javil, da biva Catarau preoblečen v Skoplju, a izkazalo se je, da je konzula nalogal. Heteny se je vrnil v Budimpešto.

PROTI AVSTRIJSKO GIBANJE V RUMUNIJU.

Dne 7. t. m. je na javnem ljudskem shodu v Apollon-gledališču v Galacu več profesorjev govorilo o položaju Rumunov na Sedmograškem, pop Kozma je pa govoril o cerkvenih razmerah na Ogrskem. Po shodu so bile protiaustrijske poulične demonstracije. V Brajli je pa govoril znani vseučiliški profesor Xenopol o Rumunih na Ogrskem. Govor je pričel z besedami: »Avstro-Ogrska je bila vedno smrtna sovražnica Rumunov.« Zborovalci so mu navdušeno pritrdjevali.

NOVI PREDPISI O UPORABI OROŽJA V NEMČIJU.

»Nordd. Allg. Zeitung« poroča, da je cesar Viljem potrdil nove predpise o uporabi orožja od strani vojakov in o nastopih vojakov ob notranjih nemirih. V prvi vrsti so civilne oblasti dolžne, da nastopajo proti notranjim nemirum. Če pa civilna oblast pozove vojaške pomoči, postopa vojaški poveljnik samostojno, da se zopet upostavi mir. Orožje se sme rabiti le, če ostanejo ostala sredstva brezuspešna.

CESAR VILJEM ZA V RUSIJI ZAPRTE NEMŠKE AVIATIKE.

Nemški cesar Viljem je pisal ruskemu carju, naj bi se zadeva treh v Rusiji zaprtih nemških aviatikov pospešila, t. j., naj bi se zaprte aviatike iz zapore izpustilo.

ASQUITH ZOPET IZVOLJEN.

V East Fiju so dne 8. t. m. zopet izvolili za poslanca premierja Asquitha.

Z jasnim čelom, lahkim srcem se je vračal. Ptice so lepše pele, rožice lepše cvetele.

Srce mu je bilo močnejše in močnejše, in ko je zagledal domačo vas, je glasno zavriskal.

Oj, kako krasne so se mu zazdele naenkrat strehe, kako lep mali potok! Kako prijazno se mu je smehljala raz grič bela cerkva!

Pri oknu z najlepšim nagelnom je drugič zavriskal — še glasneje.

Med nageljni se je prikazalo rožno lice.

»Ti?«

»Vračam se.«

»O, hvala Bogu!«

Odhajal je od okna na prsih velik, rdeč nagelj in nič manjši zelen rožmarin.

Otroci so se zbirali okrog njega in se posmehovali: glejte, vrnil se je. Vračanje so ga videli in se niso smejali.

Pred domačo hišo je zavriskal tretjič — najglasneje.

»Vrnil se je.«

Mali sestrici sta planili vanj in se mu obesili za roke, brat mu je krepko stisnil desnico, očetu se je skoro docela zravnal hrbet, gub na obrazu pa je izginilo najmanj polovico. In mati? Mati ga je objela in lecljala presrečno:

»Da si se le vrnil, sin — da si se le vrnil!«

(Dalje.)

tha. Protikandidata ni imel. Angleška poslaniška zbornica se je do 14. aprila odgodila.

VOLITVE NA ŠPANSKEM.

Pri volitvah v špansko zbornico je bilo izvoljenih 227 vladnih konservativcev, 12 konzervativcev, pristašev Maura, 4 Karlisti, 2 integrista, 12 regionalcev, 151 liberalcev, pristašev Romanonesa, 71 liberalcev, pristašev Prietosa in 30 republikancev.

Dnevne novice.

+ **Sramota nemškega naroda** je graški list »Grazzer Tgbl. Najhujši sovražnik Nemcev bi ne mogel nemstva tako osramočevati kot je to glasilo importiranih pastorej, par srboritih renegatov in omejenih buršev. Kar zadnje čase počenja, spominja naravnost na apaše, ki jim je vsako sredstvo dobro, da uničijo svojo žrtev. Kar kakšen Slovenec kje počne, vse se zdaj v tem listu proglašajo kot veleizdaja. Veleizdajci so slovenski železničarski uradniki, ker stoje na stališču, da dobivajo na slovenski zemlji kruha predvsem Slovenec, veleizdajalska je slovenska duhovščina, ker se poteguje na Kranjskem za odločno narodno politiko, veleizdajalci so slovenski advokati, ker zahtevajo, da obhuj sodnik s Slovencem v njegovem materinem jeziku, veleizdajalstvo je, če se Slovenec na celovškem kolodvoru peha za karto v slovenskem jeziku, veleizdajajo je tudi, če Slovenci v Kočevju žele slovenskih šol. Veleizdajajo bo odzidajnaprej tudi, če se Slovenec vpiro Nemca preveč na glas vsekne, če pa ne ravno veleizdajajo, pa nevarni simptom veleizdajalskih težnj ali pa vsaj poizkušen napad na nemštvo. Če bi ta sumničenja prihajala od kakih patriotičnih ljudi, bi se človeku sicer zdela smešna, pa bi se mu kvečjem smilili, toda te strupene produkte kuhajo pangermani, oboževalci Bismarcka, pristaši ideje enega samega nemškega cesarstva od Belta do Adrije. Namen teh sumničenj, ki so nemškega naroda kaj malo vredna, pa ni noben drugi, kakor Slovence tako ohrniti, da bi jih kolikor mogoče manj na državna mesta nastavljali, da jih zasedejo iz vseh vetrov na Kranjsko nanešeni Nemci. Nizkotnim obrekovalcem pri tem listu ni za državo prav nič, njihova ljubezen in zvestoba do Avstrije ni cestne fige vredna, le za to jim je, da izpodrinejo domačine in se z državnimi denarji pri nas maste in grejejo. Tako naj vsak tiste članke v »Tagblattu« presodi in si potem z Dan-tejem misli: »Guarda e passa!« To je res prepodlo, da bi se človek preveč razburjal.

+ **Stranka prava v Dalmaciji** zelo napreduje. Z občinsko zmago v Muču, ki je ključ Spljeta, si je osvojila ves spljetski volilni okraj. »Demokrati« in »Hrvatska stranka« sta tekom zadnjih let izgubile skoro polovico dalmatinskih občin.

— **Diplomo častnega občanstva blejske občine** je izročila včeraj deputacija blejske občine pod vodstvom župana Rusa deželnemu glavarju dr. Šusteršiču. Diploma je umetniško izdelana. Govori, ki so se izmenjali pri tej priliki, so pokazali, kako velikega pomena so za Bled in okolico narodno-gospodarske naprave deželne uprave in kako trdna vez zaupanja veže občino z deželo. Ni izključeno, da bo Bled že v letošnji sezoni električno razsvetljen.

— **Častno občanstvo.** Včeraj je izročila deputacija občine Bled, obstoječa iz župana Rusa in občinskih svetovalcev Stuchly in Zerovec deželnemu odborniku dr. Evgen Lampetu diplomu častnega občana za zasluge, ki si jih je pridobil za občino Bled zlasti z napravo vodovoda in z deželno elektrarno. Dr. Lampe se je zahvalil za izkazano priznanje, ki ga pred vsem veselil, od strani blejske občine v sedanjih razmerah. Deputacija je prosila, da bi deželni odbor podpiral občino Bled tudi nadalje, ker je v težavnih gospodarskih razmerah. Dr. Lampe je izjavil, da se bodo dela pri elektrarni pospešila. Tvrdke imajo nalog, delo tako izvršiti, da bo mogoča dne 18. avgusta na Bledu velika razsvetljava. Stroški za električno instalacijo, kakor tudi prispevek občine za vodovod se bodo uredili potom deželne banke pod najugodnejšimi pogoji, ki so sedaj mogoči. — Diploma je umetno rezbarsko delo g. F. Ropreta, kiparja na Bledu. Lesen relief predstavlja grad z jezerom in otokom, v ospredju pa stoji Blejka v narodni noši. Delo je v čast domačemu umetniku.

— **Odlikovanje.** Cesar je podelil župniku g. Janezu Oblaku na Bledu viteški križec Franc Jožefovega reda. Iskreno čestitamo!

— **»Dolenjske Novice«**, ki so prenehale izhajati o Božiču vsled tiskarskega gibanja, začno zopet redno izhajati. Jutri pride na svetlo prva številka.

— **Zahteve poštarjev.** Zastopniki deželnih poštarjev so pri generalnem pošttem ravnatelju dr. Wagner pl. Jaurregg in pri ministrskem svetniku Hoferju zahtevali, naj jih uvrste v vrsto najnižjih štirih činovnih razredov po razpredelnici D. Novi poštni glavni ravnatelj dr. Wagner je izjavil, da sedanje razpredelnice za sedaj ne more izpremeniti, a da mogoče koncem leta 1914. izda službeni red, ki se bo oziral na nekatere želje poštarjev.

— **Sestro išče.** Pred kakimi 20 leti je takratni prožni delavec v Zalogu Anton Klemenčič sprejel od vdove Pezdor iz Brezovice okoli eno leto staro dekletce Marijo za svojo. Vse poizvedovanje, najti to dekletce, je brezuspešno. Župni urad M. D. v Polju je sporočil, da sta se zakonska Klemenčič preselila v Udmat in tudi tam umrla. O Mariji Pezdor (Klemenčič) pa ni nič znanega. Iskajoča sestra prav milo prosi, kdor bi kaj vedel o imenovanju, naj blagovolj sporočiti na upravništvo »Slovenca«.

— **Velikonočna dispencija.** Opozarjamo, da se po najnovejši dispenciji sme na Veliko soboto že od popoldne dalje meso jesti.

— **Nov strokovni list.** Kot oficielno glasilo kranjske in južnoštajerske zveze obrtnih združenj je začel izhajati v Ljubljani nov strokovni list pod imenom »Obrtni Vestnik«. List izhaja mesečno dvakrat in stane polletno 5 K. Naroča se pri upravništvu v Ljubljani.

— **Na velikonočne razglednice narodne kolke »Slovenske Straže«** Narodnih kolkov »Slovenske Straže« se premalo proda. Vsaj sedaj ob Veliki noči se spomnite narodnih kolkov »Slovenske Straže« in nalepite jih na vsako velikonočno razglednico. Zahtevajte povsod narodne kolke »Slovenske Straže« — en kolek 2 vinarja — naročajte jih!

— **Orožnik ustrelil tovariša.** V vas Srbska Grabska pri Gračani v Bosni sta prišla orožnika Galan in Stefko, oba Poljaka, te dni prenočit v neko kmetsko hišo. Ko sta že ležala v postelji, sta se zaradi nekega dekleta začela prepirati. Galan se je pri tem tako razburil, da se je v postelji vzdignil, pograbil svojo na steni visečo puško in tovariša v glavo ustrelil.

— **Smrtna kosa med ameriškim Slovinci.** V Milwaukeeju Wis. je umrl za sušico rojak Anton Pivec, doma iz mirnopoške fare na Dolenjskem. — V Elyju Minn., je umrla Koval, žena trgovca John Koval, ki je eden prvih naseljencev na Ely in je bival tukaj okoli 20 let. — V Elyju, je umrl v Shipman bolnišnici rojak Frank Vigcel za rakom v želodcu. Bil je 55 let star. — V Anacondi je umrl rojak John Frankovich, rodem iz Nove Lipe pri Vinici na Dolenjskem. — V Calumetu je umrl v bolnišnici vsled operacije rojak Pavel Lavrenčič, rodem iz Vrha na Kranjskem. — V Skidmore je umrl Jože Zajec za želodčno boleznijo. — V Rockdale je umrl rojak Alojzij Piškur, star 45 let, bivši gostilničar. — V Clevelandu je umrla Marija Marinčič, 33 let stara. Doma je iz vasi Virh pri Zatičini. — V Carbondale, Pa., je umrl v bolnišnici John Zidar za pljučnico. Pokojnik je bil doma iz fare Čatež na Dolenjskem. — V Taylor Springs je umrl rojak Marko Janžekovič, rodem iz Krasnjega vrha blizu Radovine na Dolenjskem. Star je bil 59 let. — V Jolietu je umrl 24letni rojak Martin Fir in Peter Klobučar, star 62 let, rodem iz Dragatuša na Belokranjskem.

Izpred sodišča.

Vlomilca Jereb in Pavlič in policist Mandič pred dež. sodiščem. Danes dopoldne so se morali zagovarjati pred dež. sodiščem znana vlomilca Leopold Jereb in Ivan Pavlič, — nadalje c. kr. pol. stražnik Avgust Mandič, roj. leta 1882. v Ljubljani, — pleskar drž. železnice Karol Kos, roj. leta 1884. v Ljubljani, pristojen v Litiji, — Marija Mandič, roj. Podlesnik l. 1885. v Ljubljani in Frančiška Petelin, roj. 1895 v Trstu, stanujoča šele dva meseca v Ljubljani. — Prva sta obtožena tatvine pri Leopoldu Bürgerju in njegovi soprogi, ki sta jo izvršila dne 30. sept. 1913, ostali obtoženci pa, da so shranjevali ukradeno obleko in pomagali Jerebu pri begu iz jetnišnice. Pri Bürgerju ukradene stvari so bile vredne 367 K. Obtoženec Jereb priznava, da je skupno s Pavličem ukradel Leopoldu Bürgerju več svilenih oblek. Mandiča in Kosa že dolgo časa pozna. Prvič je prišel k Mandiču, ko je pobegnil iz prisilne delav-

nice. S Pavličem je bil pa pri Mandiču dvakrat in sicer takrat, ko sta prišla iz Opatije v Ljubljano krast. Ob tej priliki je tudi pripovedoval o svojih tatvinah. Mandiču je tudi takrat podaril neko listnico. Mandičevim je dal celo svilen obleko, sploh kar je bilo blaga. Pri Bürgerju ukradeno zapestnico sta prodala. Ko je pobegnil letos iz jetnišnice, je šel naravnost v Novo vas na Glince k Mandiču, kamor je prišel ob 1. uri ponoči. Prišla mu je odpred Petelinova, ki je rekla, da je sestra Mandičeve žene. Mandiča je prosil nato za obleko, vsaj za čevlje. Mandič se je pa branil, dati mu obleko. Nato ga je prosil, naj mu pove za naslov Kosov, kar je tudi storil. Nato je šel h Kosu in ga prosil za obleko. Toda tudi Kos se je branil, dati mu obleko. Ker pa je držal neke škarje v rokah, se je Kos brčkone zbal in mu končno dal neko čepico in neke stare hlače. Kos mu je nato začel natakati ruma, ker pa je menil, da ga hoče upijaniti, ni hotel piti.

Obtoženec Pavlič, ki pravi, da je po poklicu »teaterski igralec«, tudi prizna odkrito tatvino v vili pri Bürgerju. Natančno opisuje, kako je zlezal v vilo in ukradel zapestnico ter nekaj drobiža. Jereb pa je rekel, naj ukrade še obleko, da ne bosta prazna hodila na Vič. Skočil je nato še enkrat skozi okno v vilo in pograbil vso obleko, ki je bila v omari. Obleko sta nesla na Vič k Mandiču, češ naj ima kaj, ko ga pa vedno rubijo. Ko je bil prej nekoliko z Jerebom pri Mandiču, se je Jereb napil in ga pričel hvaliti, kako zna izborni krasti. To mu pa ni bilo všeč, kakor tudi ne, da hodita v posete k policaju, ker s takimi ljudmi ni »varno obvečati«.

Obtoženec Mandič tudi priznava, da je hranil blago in tudi vedel, da je ukradeno. Vendar pa ni Jereba nikdar za kako stvar prosil. Z Jerebom je znan od otroških let. Pravi, da se je Jereba vedno bal, ker je nosil vedno orožje s seboj. Kadar je prišel Jereb k njemu, se je vedno igral z revolverjem, tako da je bil za vsak slučaj vedno pripravljen. Ker se je bal za službo in za svojo družino, je o celi stvari molčal. Jereb in Pavlič sta mu prinesla eno obleko, svilen bluzo, dežnik, kukalo in neko listnico. Ko je Jereb ušel iz zapore, sta bila Mandič in njegova žena v neki gostilni na Glincah. Bila sta v gostilni do polnoči. Ko sta prišla v bližino doma, je skočil Jereb izza nekega plota s škarjami v rokah in ga prosil za obleko. Mandič se je branil, končno mu je povedal, kje staneje Kos.

Obtoženec Kos izpoveduje, da je prišel ponoči Jereb trkat na okno okoli 2. ure ponoči, češ da ima nekaj povedati zaradi Mandiča. Končno je na prigovarjanje matere in žene vendar vstal in šel k oknu, da bi videl, kdo je. Pod oknom je stal Jereb, ki ga je naprosil za obleko. Kos mu ni hotel dati obleke, ker pa so se zasvetile v njegovi roki nekeke škarje, se je ustrašil in mu dal neko čepico in nekaj stare obleke. Ker pa je takoj vedel, da je Jereb pobegnil, ga je hotel upijaniti z rumom. Jereb pa ni hotel piti. Ponudil se mu je tudi, da bi ga skril in zaprl v šupo, a mu Jereb ni šel na limanico. Ko je Jerebu rekel, da ga bodo kmalu ujeli, je Jereb zavihtel svoje škarje in rekel: »Ne bodo me ne!« Kakor hitro je pa Jereb odšel, se je takoj napravil in šel o dogodku povedat na policijo in tudi pristavil, da je Jerebu povedal za njegovo stanovanje brčkone Mandič.

Mandičeva soproga Marija, mati treh otrok, izpove, da sta prinesla Jereb in Pavlič obleko, ki jo pa sama ni hotela nositi, ker se je bala, da bi stvar ne prišla na dan. Zato je podarila obleko svoji sestri Petelin.

Obtoženka Frančiška Petelin izpove, da ji je Mandičeva ponudila obleko, ko je prišla pred dvema mesecema k njej iz Trsta, kjer je bivala do tedaj pri svojih starših. Na vprašanje, zakaj je sama ne nosi, da zato ne, ker je ukradena. Nato je obtoženka vzela obleko in jo potem parkrat nosila.

Priča Leopold Bürger potrdi, da so ukradene stvari njegove.

Priča Katarina Kos, zasebnica na Glincah, mati obtoženca Kosa, izpove, kako je prišel Jereb trkat na okno. Kos se je branil odpreti, češ ako ima kdo z menoj govoriti, naj pride podnevi do 9. ure. Ko je Jereb odšel, je šel Kos za-devo takoj naznaniti policiji.

Po kratkem govoru državnega pravdnika dr. Pajničja je Jereb prosil predsednika za Kosa, češ da je prišel popolnoma po nedolžnem zraven.

Sodišče je obsodilo Jereba na 6 mesecev težke ječe, poostrene z enim postom vsak mesec; Pavliča na 3 mesece težke ječe, poostrene z enim postom vsak mesec; Avgusta Mandiča na 4 mesece ječe, poostrene z enim postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni, všteje se

mu v kazni preiskovalni zapor; Marijo Mandič na 6 tednov ječe, poostrene z enim postom in trdim ležiščem vsak teden; Frančiško Petelin na tri tedne ječe, Karel Kos je bil oproščen.

Mednarodni pustolovec pred ljubljanskim deželnim sodiščem. Včeraj popoldne se je moral zagovarjati pred deželnim sodiščem žid Salomon Berger, roj. 24. oktobra 1885 v Zagrebu, pristojen v Dugoselo na Hrvaškem. Po poklicu je trg. pomočnik in je bil že večkrat kaznovan. Salomon Berger, čegar oče je bil kavarnar v Zagrebu, je mednarodni pustolovec in je v letih 1912 in 1913. pod raznimi tujimi imeni osleparil več ljudi za znatne vsote. Kakor izpoveduje sam, je bil svoje dni pošten človek, toda pri vojaki se je seznanil z neko Mažarko, ločeno ženo, ki ga je pa veljala mnogo denarja. Pomagal si je do denarja z raznimi sleparijami, vsled česar ga je zagrebško garnizijsko sodišče obsodilo na 3 mesece ječe. Od vojakov je tudi dezertiral. Vse to mu je prineslo 3 leta ječe. Ko je prestal julija meseca l. 1911. svojo kazn, je poizkušal z raznimi službami. Toda želja po ljubezenskih doživljajih ga je kmalu zavedla na stranska pota in da bi dobil potrebni denar, si je pričel pomagati tudi sedaj z goljufijami. S svojim inteligentnim in prijaznim nastopom je znal pridobiti vstop v vsakovrstne družbe, zlasti še, ko si je nabavil uniformo ladijskega kapitana. S svojo drzno samozavestnostjo je vodil povsod ljudi za nos. Kot ladijski kapitan je nastopil zlasti na jugu. Predvsem pa je bil velik babjek in ravno ženske so ga spravile na napačno pota. Tako je n. pr. l. 1912. v mesecu juliju sledil neki gledališki igralki iz Trsta na Češko, kjer je »napumpal« tudi vsakogar, s komur je prišel v dotiko, da je mogel živeti kot velik gospod. Salomon Berger je v daljnem sorodstvu z lastnikom dunajske tvrde Moric Berger; napram raznim odjemalcem se je izdal za sina Morice Bergerja in kasiral pri njih razne zneske. Na ta način se mu je posrečilo tudi v Ljubljani pri krznarju Kassigu dobiti 31 K 64 h denarja in izvesti tudi v Griesu pri Bolecanu od dveh trgovcev nekaj denarja in blaga. V raznih gostilnah in hotelih pa je nastopal kot kapitan pod raznimi imeni kot n. pr. pl. Vukič, Vukovič itd. Seveda je kot kapitan dobil povsod zastoj stanovanje in hrano, izposodil si je tudi denar, ko pa je bilo treba plačati, je izginil kot kafa. Prebrisan žid se je klatil po celi Avstriji, Hrvaški, Italiji in na Francoskem. Izdajal se je za Lloydovega komisarja, pa tudi za kapitana Cosulichia od Avstro-Amerikane. Povsod je pod pretvezo, da je v hipni zadregi, izvajal od najrazličnejših ljudi denar. Tako je l. 1912. v Pulju odnesel kavarinarju Grgo Kastelcu 5 K, nadpoštarnju Rudolfu Nikoliču 50 K, rač. podčastniku Fr. Šmucu 66 K. V Pazinu si je »izposodil« pri zdravniku dr. Sebesti 60 K, na Rabu pri zasebniku Kandia Spizo 47 K in neki Ivani Kiesiel 40 K, v Pragi pri nakarju Juriju Ferluku 15 in pri vladnem koncipistu dr. Jos. Fritzu 20 K, v Hotebožu je odnesel žel. uradniku Kocjanu pelerino in v Chrudimu nekemu drugemu žel. uradniku 13, nekemu trgovcu 20 K in nekemu nakarju 50 K. V Opatiji si je istega leta »izposodil« pri neki natakariji uro v vrednosti 55 kron in 4 K denarja. V Portorosi je odnesel hotelirju Strobelu in neki natakariji 150 K. Tedaj je tudi nekemu Kurzrocku odnesel 25 K. V Trstu se je izdajal za sina trgovca Antona Bašiča in si izposodil od vratarja hotela Balkan, Rudolfa Puppisa, 40 K, ki jih seveda ni vrnil, ker je preje izginil. Kot ladijski kapitan je tudi ostal v Opatiji dolžan restavratrju Karolu Zofferju 75 K. Poleg teh ima pa še mnogo drugih grehov. Berger izpoveduje, da je bila pri teh njegovih dejanjih vodnica Mažarka, s katero je bil v zvezi tudi pozneje, ko je prišel od vojakov. Pa ta Mažarka mu je bila večkrat nezvesta. Tako ga je nekoč pustila v Pulju na cedilu z nekim častnikom 87. pešpolka, v Benetkah pa z nekim bersaglijerskim poročnikom. Končno sta se pa vedno še sprijaznila. Iz Benetk sta odpotovala v Milan, odtod v Marzilio in Monte Carlo, od koder pa je Mažarka odšla z »egipčanskim kraljem« v Egipt. Berger je odšel iz Monte Carla v Pariz, kjer se je predstavil nekemu uradniku avstroogrškega konzulata za konzularnega atašeja in ga »napumpal« za 120 kron. No, v Parizu pa ga je prišla pravica za vrat ter je bil obsojen na 1 leto ječe. S Francoskega so ga poslali letos meseca februarja v Ljubljano. Njegove fotografije so se razposlale prizadetim strankam, ki so vse spoznale »kapitana«, »trgovčevega sina« »kavalirja« itd. Na vprašanje senatnega predsed-

nika, po kaj je prišel na svojih izletih v Ljubljano, je odgovoril, da je prišel v Ljubljano iz Zagreba januarja 1912, in prinesel s seboj 300 K denarja. Tu ima več znanecv in tudi nekega častnika 27. pešpolka. Ker pa mu je denarja zmanjkalo, je šel poizkusit srečo k Kassigu. Obtoženca je zagovarjal ex offo zagovornik dr. Furlan, ki je povdarjal, da se obtožencu skoro ne more očitati goljufije, kajti njegova dejanja so bila jako malo zvižajna, dostikrat celo okorna; krivi so največ ljudje, ki so bili tako neumni, da so mu dajali denar in podpirali tako njegovo lahkomišelnost. Sodišče ga je nato obsodilo na 2 in pol leta ječe. Po končani kazni ga bodo izgnali iz Avstrije ter se bo moral zagovarjati še pred sodiščem v Ogulinu, zaradi raznih sleparij, ki jih je izvršil veliko število tudi na Hrvaškem in Ogrskem. Tako je sedaj »kapitanova« ladja prijadrala v miren pristan. Zapravljeno in izgubljeno življenje!

Mlada zločinca. Včeraj sta se morala zagovarjati pred deželnim sodiščem l. 1899. rojeni Baltazar Košmerlj, mesarski vajenec iz Vrhnik, in ključarski vajenec Ivan Šušteršič, rojen leta 1893. v Logatcu. Kot smo svoječasno že poročali, je Košmerlj pobegnil z doma. V Ljubljani je ukradel neki daljnji sorodnici 140 K, peljal se v Logatec, odkoder je odšel z bratom soobtoženca Ivana Šušteršiča v Trst, odkoder sta obiskala Ivana Šušteršiča v Bujah, kjer se je učil pri ključavničarju Niku Francinu v Bujah. Košmerlj je dal od ukradenega denarja Šušteršiču 20 K. Ko je denarja zmanjkalo, se je vrnil Košmerlj na Kranjsko ter si v Brezovici pri znanem gostilničarju izposodil 60 K, češ da mora kupiti za svojega gospodarja teleta, pa mu je zmanjkalo denarja. Nato se je odpeljal zopet v Buje, kjer se je domenil s Šušteršičem, da gresta na Vrhniko, kjer bosta kam vlomila, da dobita denar in da pobegneta potem v Italijo. Šušteršič je ukradel svojemu gospodarju 2 vitriha, na Vrhniku pa sta ukradla ključavničarju Leskovicu za 27 K vitrihov. Skušala sta vlomiti na Vrhnik pri trgovcu Grampovčanu in pri Janezu Oblaku, kar se pa ni posrečilo. Ob tej priliki so ju tudi vjeli. S seboj sta nosila tudi nabasan revolver. Obsojena sta bila vsak na devet mesecev težke ječe z enim postom in trdim ležiščem vsak mesec. Košmerlju se vsteje v kazni preiskovalni zapor.

Glasba.

Operni pevec baritonist Iv. Levar je rojen v Rakeku na Notranjskem. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani. Na Dunaju se je učil solopetja privatno skozi dve leti in pol pri prof. Ungerju, dalje pa na c. kr. glasheni akademiji, katero je dovršil z odličnim uspehom. Kako so profesorji cenili njegov izredno lep bariton, se razvidi iz dejstva, da ga je ravnateljstvo oprostilo od plačevanja šolnine; povrh pa mu še naklonilo državno štipendijo za čas njegovih študij, letnih 800 K. Po dovršenih glasheno-akademskih študijah je bil angažiran v Moravski Ostrovi, letos pa v Aachenu. V Moravski Ostrovi je nastopal kot prvi baritonist v 19 velikih opernih partijah. Velika priznanja žanje letos v Aachenu, osobito kot »Votan«, »Holländer«, »Rigoletto«, »Sebastian«, »Falstaff«, »René« i. dr. Tu ga je slišal slavni dirigent Wagnerjevih oper Hans Richter v vlogi Holländerja. Levarjev glas mu je tako dopadel, da ga je povabil v Bayreut, kjer je pel pred Cosimo in Siegfriedom Wagnerjem s tako velikim uspehom, da ga je Cosima Wagnerjeva angažirala za sodelovanje pri prihodnjih slavnostnih predstavah v Bayreutu. Vse kritike hvalijo njegov razsežni, izredno polni, lep bariton in visoko umetniško stremljenje in poglobljenje v partijo, katero ravno izvaja. Partija v Sattnerjevi »Oljki« mu zelo ugaja, ker je silno melodiozna, izrazita in krasno deklamirana. Največja vrlina Levarjeva — mojstrski bel canto — združen s čustvenim predavanjem, obeta priti do popolne veljave pri Matičinih izvajanjih »Oljke«.

Srečko Albini: Baron Trenk. Opera v treh dejanjih. Feliks Albini je Hrvat, hrvaški skladatelj, a jugoslovanski umetnik. Bil je kapelnik zagrebškega gledališča, a ko se je ondi opera opustila, je deloval na Dunaju in v Lipskem na Nemaškem. Pred petimi leti pa je bil iznova pozvan v Zagreb, kjer je danes ravnatelj hrvaške opere. V tujini si je moral pridobiti ime in slavo, da ga je priznala tudi domovina. V tujini, v Lipskem, Monakovu, Norimberku, v Gradcu, na Dunaju in drugod so se izvajale najprej Albinijeve opere, preden so našle prijaznih tal tudi

med rojaki. Zdaj seveda je že osem let Albinijevo ime slavno ne le med Hrvati, nego tudi med Srbi in Madžari. Njegova opera »Baron Trenk« se je pela ne le po slovanskih, nemških in madžarskih odrih, nego celo v Ameriki in Angliji. Povsod je dosegla kolosalen uspeh. Odkod ta uspeh? Albini je prinesel v opereto prvi jugoslovanske pevске in glashene motive, hrvaške, srbske in tudi slovanske narodne napeve in ples. To je v opereti novo, originalno. Morda se poreče, da je v opereti »Baron Trenk« tudi čutili madžarski glasheni kolorit. Toda Hrvatje si niso od Mažarov izposodili ničesar, ker imajo v svojem značaju, v obleki, pesmi in melodiji toliko samoraslega, da dajejo še drugim svojim sosedom. Seveda se je Albini držal običajnih operetnih forem ter je dajal koncesije; moral je pa tudi ustrezati miljeju in značaju oseb na dvoru Marije Terezije ter uravnati po njih svojo glasbo. — Albinijev »Baron Trenk« je glasheno razkošno opremljen, orkestralni in pevski del je obdelan bogato in skrbno, mestoma tako operno, da je »Barona Trenka« na primer dunajska ljudska opera uprizorila z naslovom komične opere. V Ljubljani je dosegla njegova opera »Maričon« najlepši uspeh.

ŽENSKE VOLITVE V AMERIKI.

Pri državnih volitvah v Illinoisu so prvič volile ženske. V Chicagu je v volilnih imenikih 217.000 žena in 455.000 mož. Obe stranki sta razvili vse sile, da pridobe ženske volilke zase. Pri volilnem boju je šlo za omejitve prepovedi o prodaji opojnih pijač.

Štajerske novice.

Š Shodi in prireditve. Na Belo nedeljo dne 19. t. m. imata poslanca dr. Korošec in Iv. Roškar sledeča shoda: Zjutraj ob 8. uri v St. Lenartu v Slovenskih goricah v gostilni Arnuš. Ob enem ima katoliško politično društvo za šentlenarški okraj svoj občni zbor. — Isti dan popoldne zborujeta poslanca v Ivanjcih pri Negovi v hiši gosp. Terstenjaka ob 3. uri. — Poslanec in deželni glavarja namestnik dr. Jankovič ima dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne shod na Bučah pri Kozjem v gostilni g. Baha. — Pri Sv. Bolfenku pri Središču ima Kmečka zveza dne 19. aprila po rani božji službi zborovanje na prostem (pri hiši g. Košarja), če bo pa slabo vreme, pa v gostilni g. Goričana. Govori poslanec Miha Brenčič. Isti dan popoldne po večernicah govorijo poslanci Ozmec, Meško in Brenčič na shodu K. Z. pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža. Sodelujoči, agitirajte povsod za obilno udeležbo! — Pri Sv. Petru niže Maribora bo dne 19. t. m. važen gospodarski shod. Govori g. Pušenjak. — V Središču pa priredijo naše organizacije lepo narodno svečanost.

Š 500 letnico ustoličenja korotanskih vojvod proslave vsa mariborska narodna društva na Belo nedeljo dne 19. aprila 1914. Za to slavnost se delajo že skoro dva meseca priprave. Društva se ne strajajo ne truda ne naravnost ogromnih stroškov, da proslave ta zgodovinski trenutek s sijajem, ki ga Maribor do sedaj še ni videl. Spored slavnosti, lepi staroslovanski kostumi, nove kulise, predstavljajoče gosposvet-sko polje in staroslovansko mesto Branibor nas bodo v duhu povedle v one čase, ko je slovansko ljudstvo po svojih starih obredih volilo in ustoličevalo svoje vojvode. Naj bo ta slavnost nekaj narodni praznik posvečen zgodovinskemu dnevu! Pozivljamo vsa vnanja društva, da se ozirajo na 19. april, pohite takrat v Maribor, da se v naši sredi navdušijo za nadaljnje narodno delo, si celo slavnost ogledajo in skušajo v manjšem obsegu doma prirediti kaj podobnega. Slavnost se vrši ob pol 4. uri popoldne in bo tako zgodaj končana, da se bodo zunanji posetniki še komodno lahko odpeljali z večernimi vlaki. Z ozirom na velike stroške se je morala vstopnina znatno zvišati in znaša za foteljske sedeže 3 K, sedeži I.—IV. vrste 2 K 50 h, V.—VIII. vrste 2 K, IX.—XII. vrste 1 K 30 h, sedeži na galeriji 1 K. Zunanji posetniki naj vstopnice pravočasno naroče pri trgovcu Vilko Weixl. Glavni trg 22. Na naročilo brez denarja se ne ozira. Natančni spored slavnosti bomo pravočasno priobčili.

Š Predavanje »Zgodovinskega društva« o ustoličenju se je moralo preložiti na četrtek dne 16. aprila t. l. Predavanje se vrši ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Predava g. profesor Pirc. Vstopnine ni. Slovenci iz Maribora in okolice, pridite polnoštevno!

Š Slivnica pri Celju. V Slivnici se bodo vršile dne 14. aprila občinske vo-

litve. Letos bo Kmečka zveza čvrsto naskočila liberalno trdnjavo. Upamo, da bodo storili naši agitatorji vse, da prodre naša lista. Torej možje, storite vsak svojo dolžnost!

Š Velika nesreča ob železnici Spielfeld — Ljutomer. Tik postaje Spielfeld pri vasi Gersdorf na levi strani Mure je dne 6. aprila zvečer ob 5. uri povozil ljutomerski vlak kočijaža Janeza Sorgerja iz Strass v trenotku, ko je ta vozil čez progo. Voznik je bil v konja, kate-rega je šolal za nekega oficirja v Strassu, tako zatopljen, da ni opazil, da mu preti smrtna nevarnost. Neki duhovnik, ki se je blizu sprehajal, je sicer na vso moč kričal, a bilo je že prepozno. Vlak je zagrabil nesrečno žrtev, odtrgal mu roki in glavo ter ga z vozom in konjem tiščal naprej. Vlak se namreč ni dal takoj ustaviti, ker proga od spilfeldskega mostu naprej močno pada. Konj se je odtrgal, a je letel le kake četrt ure dalje, nato pa poginil. Rešil se je edino oficirski sluga, ki je pravočasno skočil z voza. Sorger zapušča nesrečno vdovo z mnogimi nepre-skrbljenimi otroci.

Š Zlati jubilej. G. Jos. Zidanšek je te dni dovršil 50. semester kot profesor bogoslovja in predstojnik knezoškofijskega dijaškega semenišča v Mariboru. Na mnoga leta!

Š Nesreča ob cesti. Iz občine Brda-Loke pri Planini se nam piše: Dne 4. aprila je šel Franc Pušnik, posestnik in trgovec v Sent Juriju, po svojih opravkih. Nazaj domu grede je padel raz neki most 4 metre globoko v jarek, da je bil takoj mrtev. Nesrečnež zapušča 44 let staro vdovo z 8 še ne preskrbljenimi otroci. Za njim pa ne žaluje samo njegova družina, temuč cela fara in občina. Rajni je bil globoko veren, vzoren gospodar.

Š Pokopali so v Gradcu vseučiliškega profesorja dr. Ernesta Börnerja.

Primorske vesti.

p Istrske deželnozborske volitve. Za splošno kurijo le laška liberalna stranka že postavila svoje kandidate, in sicer za prvi okraj: dr. Benatti, za drugi okraj: dr. Pesante in Andrej Davanzo, za tretji okraj: učitelj Korenič. Dalje izkazuje kandidatna lista še: dr. Apolonija, dr. Corazza in dr. Dapara. — Hrvaška stranka svojih kandidatov še ni proglasila in je vsako imenovanje imen še prerano. Končno in odločilno besedo ima Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri. Društvo ima prihodnji teden odločilno sejo, v kateri se bodo postavili kandidati. Sedanje imenovanje raznih imen so le želje raznih frakcij. Stranka kot taka še ni izrekla končne besede in bo storila to, kakor že rečeno, prihodnji teden. Upati je, da se bo društvo oziralo na želje ogromne večine katoliškega istrskega hrvaškega in slovenskega naroda!

p Umrl je v Trstu v terek zjutraj hrvatski narodnjak Milodar Matorić, c. kr. finančni uradnik. Bil je tudi odbornik društva »Stroßmayer«.

p Narodna delavska organizacija za Trst in okolico je imela v nedeljo svoj redni letni občni zbor, katerega je vodil dosednji predsednik Stolf. Na novo je izvoljen za predsednika neki Josip Pečar.

p Izpred tržaške porote. V terek se je vršila zadnja obravnava v tej sezoni. Na zatožni klopi je sedel privatni uradnik Viktor Ferrari iz Krajove v Rumuniji. Obtožen je bil zločina soudeležbe ponarejanja denarja v Kajiri v Egiptu. Vsled reka porotnikov je bil obdolženec oproščen, a ker je priglasil državni pravdnik dr. Tomačič ničnostno pritožbo, je bil Ferrari pridržan v zaporu.

p Kaj je z bombno afero na Reki? Absurdna je tudi govorica, da je dr. Beusterien v tej zadevi delal po nalogu višjih; kaj takega more misliti samo oni, ki ne pozna reških političnih razmer. Ljudje namreč, ki naj bi se jim ob tej priliki položila vrv okrog vratu, nikakor ne opravičujejo take želje: Brus je čisto nedolžen, priprosto branječek, ki je v občinskem svetu sodeloval edino le v humanitarnih zadevah; Korošec je nenevaren kričač, ki rad sedi v delniških društvih tudi s Hrvati in Mažari, drugače je velik dobričina in si ga v zvezi s kakšnimi atentati niti misliti ni mogoče; dr. Bačič je itak izgnan z Reke in živi v Italiji — kaj mu morejo reške oblasti? Ostal bi kot najsumljivejši še Zanella; toda začasa atentata je bilo nasprotstvo med njegovo stranko in ogrsko politično oblastjo že davno poravnano in Zanella je takrat že davno uklonil svoj tihih pred Mažari, s katerimi so zopet najboljši prijatelji. V tem grmu torej nikakor ni zajca. Da je bil pa atentat izvršen samo navidezno, je pa tudi jasno, kajti bomba je bila čisto nedolžna in vržena na tako mesto, kjer

absolutno ni mogla napraviti najmanjših škod. Stvar je najbrže taka-le: Vso reč je zasnoval Scipioni sam, zato da bi od reške obmejne policije izprešal denarja ter je on sam speljal dr. Beusteriena, oziroma policijo na lim. Tako sodijo poučeni ljudje.

Pouk na prostem. S 1. majem bo otvorjena v Trstu prva šola na prostem. Pouk se bo vršil na nekem travniku blizu Kolonje, ob progi tramvaj-ske proge, ki vodi na Občine. Otroci ostanejo ves dan pod milim nebom. Ob 8. uri bodo odpeljani učenci s tramvajem na Kolonjo. Na prostornem pašniku se bodo učili, telovadili in igrali. Tudi obedovali bodo tamkaj. Zvečer jih pripelje tramvaj zopet v mesto. Otvorjena bodeta zaenkrat samo dva prva razreda, in sicer en deški in en dekliški. V vsakem razredu bo le 25 učencev. Šolo na prostem bodo obiskovali najšibkejši učenci, ki jih bodo izbrali šolski zdravniki iz raznih občinskih ljudskih šol. Učitelja in učiteljico nastavi magistrat. Kaj ko bi ljubljanski magistrat s šibkejšimi delavskimi otroci kaj takega poskusil?

Ljubljanske novice.

Oglase za velikonočno številko more listova uprava sprejemati samo do petka zvečer.

Ij K obredu umivanja nog v ljubljanski stolnici na veliki četrtek so bili letos sprejeti naslednji starčki: Jožef Kranjec iz Postojne, star 90 let; Martin Grašič iz Kranja, star 87 let; Jakob Koselj iz Kamne gorice, star 86 let; Janez Zalar iz Borovnice, star 85 let; Janez Janc iz Predoselj, star 82 let; Peter Zenko iz Mavčič, star 81 let; Jakob Demšar iz Šenčurja pri Kranju, star 81 let; Anton Arhar iz St. Vida nad Lj., 80 let; Janez Brezovar iz Ljubljane, star 80 let; Matej Sajovic iz Gorič, star 80 let; Peter Nadižar iz Predoselj, star 79 let; Jakob Trtnik iz Ljubljane, star 77 let; skupna starost vseh starčkov znaša 988 let.

Ij Šentpetersko prosvetno društvo se udeleži z društveno zastavo velikonočne procesije pri sv. Petru. Zbirališče ob petih pred Podbojem.

Ij Šentpetersko okrožje »Orla« se udeleži velikonočne procesije pri svetem Petru. Zbirališče ob štiri in v društvenih prostorih. Na zdar!

Ij Podružnica S. D. Z. za Ljubljano in okolico se udeleži v soboto dne 11. t. m. procesije pri sv. Petru ob 5. uri popoldne. Zbirališče pred župniščem ob pol 5. uri. Trakove! Predsednik.

Ij Podružnica S. D. Z. za Ljubljano in okolico priredi dne 19. t. m. (bela nedelja) v Ljudskem domu izvirno dr. Pregljevo slovensko trilogijo »Vita« (živiljenje). Pri igri nastopi prvič novi salonski orkester šentpeterskega prosvetnega društva. Vstopnice se dobe v predprodaji v Katoliški Bukvar in pri g. J. Podboju. Čisti dobiček je namenjen Leonovemu starešinstvu.

Ij Povodom smrti g. Pavla Peterce je velenjena rodbina darovala glasbenemu društvu »Ljubljana« velikodušen dar 100 K.

Ij Ljubljana brez športnega prostora. Nogometni šport se je zadnja leta v Ljubljani razmeroma lepo razvil, dasi ga je gojila zgolj mladina, in ni dvoma, da bi Ljubljana lahko v tem oziru zavzemala odlično mesto — ne le v naši državi, marveč tudi med mesti zunaj njenih meja. Treba bi le bilo urediti in obmejiti stalno igrišče. V to svrhu je edino pripraven in primeren prostor travnik poleg Lattermannovega drevo-reda, na katerem so se že dosedaj vršile nogometne vaje in tekme. Zal pa naša mestna občina, katere last je travnik, nima pravega zmisla za važnost modernega športa; druga napredna mesta so to važnost že davno uvidela in skrbela za to, da imajo športni krogi primeren stalen prostor za svoje priredbe in morejo razstaviti vse svoje sile in zmožnosti na tem polju. V Ljubljani takega razumevanja ni; ne le, da se dotični travnik ne ogradí in enkrat za vselej prepusti športu, marveč vidimo, kako se pozimi na ta travnik vozijo mestne smeti, spomladi pa je treba to nesnago zopet — z znatnimi stroški seveda — spraviti proč. Seveda nekaj spomina na smeti še vedno ostane in zato ni čudno, da se celo mladina brani vaditi na takem športnem prostoru, vsled česar občutno trpi red in disciplina. Pa kakor rečeno — kljub vsem tem nedostatom se je nogometni šport v Ljubljani začel lepo razvijati. A naše veselje je bilo kratko: nogometu je obstanek v Ljubljani vsaj za letos onemogočen in drugo leto se ne ve, kako bo — če bi se sploh komu ljubilo iznova začeti. Maja meseca se namreč vrši v Ljubljani vojaška konjskadirka z ovirami in za ta namen je ljubljanski me-

stni magistrat odstopil navedeni travnik v Tivoliju. O tem je obvestil srednješolske klube s pozivom, da se do 16. t. m. popolnoma umaknejo s travnika, kjer bodo začeli kopati jarke in postavljati različne druge ovire za konjsko dirko. Ne dovolj tega, pride poleti v Ljubljano cirkus Charles in se ustanovi na istem travniku. Nogometni šport je torej vsaj za letos na cesti; kajti drugega primernege mesta zanj v Ljubljani ni, ker je gotovo, da Sokol svojega prostora nogometnim klubom ne bo odstopil. Ali tu res ni mogoče drugače ukreniti? Kdo to na magistratu s omovoljno določa? Taka stvar mora vendar pravočasno priti pred magistratni gremij!

Ij Vdovsko učiteljsko društvo je imelo včeraj občni zbor. Učiteljski liberalni generalni štab iz »Učiteljske Tiskarne« je razpošiljal pozive, naj učitelstvo prihi na občni zbor, ker hočejo društvo naskočiti »klerikalci«. Navzočih je bilo nekaj nad 30 članov. To pot so se izvolili novi pregledovalci računov. V »Učiteljsko Tiskarno« je društvo utaknilo 21.000 K vdovskega denarja.

Ij Kranjski mesarji so dne 8. t. m. zborovali v Mestnem domu v Ljubljani; navzočih je bilo do 200 mesarjev. Kozak (Ljubljana), Pucelj iz Vel. Lašč, Hafner iz Škofje Loke, Bernik iz Postojne in drugi so se v svojih govorih pritoževali nad škodo, ki jo trpe mesarji vsled tega, ker se kmetom dopušča klati živino in meso prodajati na drobno. To celo na ljubljansko mesarsko obrt tako vpliva, da se sedaj zakolje na teden komaj po 60 do 70 volov, ko se je prej v istem času zaklalo po 80 do 90 volov. Tudi gostilničarji so začeli posegati v mesarsko obrt. Prebral se je dopis nižje avstrijske mesarske zadrug, ki naznanja začetno akcijo v varstvo mesarske obrti, kakor tudi dopis tajnika kranjske trgovske in obrtne zbornice dr. Windišerja, ki daje mesarjem napotke za postavne korake v obrambo njihove obrti. Nato izjavi združni instruktor g. Steska, da naredba trgovskega ministrstva z dne 21. decembra 1908. dovoljuje nemesarjem le zasilno klanje živine in pa klanje za lastne potrebe, ne pa za prodajo. Ni treba drugega, kakor da se oblasti obstoječih določb točno drže. Sprejete so bile tri resolucije na trgovinsko ministrstvo, oziroma deželno vladu, da se strožje izjavi cesarski patent z dne 20. decembra 1859. in min. odredba z dne 21. decembra 1908., oziroma da se določbe navedenega cesarskega patenta nadomeste z novimi časi primernimi. K deželni vladi se pošlje deputacija. Po celi deželi se osnujejo zadrug, ki se združijo v deželni zvezi.

— Osebna vest. G. Srečko Kumar, konservatorist v Lipskem, je imenovan za kr. srbskega učitelja glasbe na moškem učiteljskem v Negotinu v Srbiji.

Ij Umrli so v Ljubljani: Gustav Prah, sanitetni deseterik, 24 let. — Josipina Stroj, posestnikova hči, 31 let. — Albina Korbar, rejenka, 13 mesecev. — Ana Trlep, delavka, 47 let. — Marija Černak, mestna uboga, 94 let.

Ij Samoumor ljubljanskega penzionista? Štajerski listi poročajo iz Maribora: V Gorenjem Dupleku so v gozdu našli obešenega nekega Ernesta Poproviča, ki je baje penzionist v Ljubljani in je nekaj časa stanoval v nekem tukajšnjem hotelu.

Darovi.

+ »Slovenski Straži« so darovali v spomin 500 letnice vstoličenaja: Stefan Sušec, c. kr. komisar, Dunaj, 1 K; Jos. Strinar, Sv. Trojica na Katinari, 5 K; Janez Oblak, kaplan, Sv. Jurij ob Ščavnici, 3 K; Iv. Pečar, Dobrava, p. Jesenice, 1 K 50 vin.; Fran Radej, Maribor, 2 K; Mihael Sajé, duhovni svetnik, Skaručina, 5 K; Jos. Kranjc, Loka pri Zidanem mostu, iz nabiralnika 20 K; Josip Krohne, župnik, Podsreda, Štajersko, 3 K; podružnica »Slov. Straže« Sv. Jurij ob Taboru 18 K.

Slovenska drama.

V soboto zvečer je bila prva benefica v škodo slovenskega gledališkega ensembela. Čital sem lansko leto neke besedi: »Poginejo naj tisoči, da se le ohrani in živi umetnik s svojo umetnostjo!« Ali smo ob grobu slovenske Talije? Kdo ve? Naša Talija je sfiga — uganka od sezone do sezone. Ničesar več ne rečem kot to: Slovenci (Ljubljančani) so postali apatični za dramo, kje pa je vzrok te apatije? Ali je slovenski ensembled, draginja, politika ali — nemško gledališče? V soboto zvečer je vse drlo tja. Kaj pravite, »narodnjaki«? Izidor je v nedeljo popoldne prismočal napol razprodano hišo. Igralo se je z galgenhumorjem.

Občinstvo se je smejalo iz vsega srca, iz vsega grla, z vsemi močmi... podrti postelji. — Zvečer so dali »Legionarje«. Igra je bila dobro igrana, pričakovati pa bi bilo »opernega« obiska, da se tako izrazim. Grom je zelo lepo ustvaril svojega Nandeta, a še boljše je bil kot rokovanjač. Šest je bil izboren, s svojo fino masko pa je efekt igre nič manj kot podvojil. Ugajal nam je tudi Rak-Skrbinšek in njegova Lavra-Gorgjevičeva, ki je v prvi pokazala, da zna tudi umirati. Povhe je Ježovo figuro izbornu pogodil, zakaj pa občinstvu tako ugajajo »copate«, tega ne vem. Tudi druge vloge niso bile v slabih rokah. Omenim naj le Bukšekovo (Barba), Juvanovo (krasna maska!), Winterovo, Gorjupovo Micko in zbor legionarjev, ki je dovolj izvežbano rešil svoje pevske vloške in pohode. — Včeraj smo bili zadnjič v gledališču. Nekaj čisto modernega smo videli, dramo razporeke brez krvi in strelav. »Perjanica« je za večja gledališča ustvarjeno, tehnično dobro dovršeno delo. Naj mi oprostí g. Skrbínšek, če mu rečem, da je igro zato prestavil, ker je našel v njej samega sebe v osebi Claude Leblanc. Prestava je dobra. G. Skrbínšek nas je včeraj razočaral. Ustvariti hladno in trezno mislečega, varanega »homme d'affaire à la parisienne« je težka stvar, ki zahteva ne samo umetniški talent, ampak tudi precejšnjo rutino. Daleko je prekoračil včeraj samega sebe v figuri Martina Spaka. Njemu in njegovi dobri partnerici se je zahvaliti, da dolga scena v drugem dejanju ni bila tudi dolgočasna. Igra nas je potegnila za seboj. Bil je to mogoče najdramatičnejši, najrealnejši prizor letošnje drame (mislim dramo!). Tudi gdč. Winterova je doživela včeraj hvaležen večer. Povspela se je visoko nad »Svetinovo hčero«, in kar je za nas Slovence tako težko: približati se namreč le nekoliko naturelu romanskih ras, se mi je zdelo včeraj, da vidim en miniature ne le v eleganciji, ampak tudi v nastopu Susanne Leblanc. Tega je zlasti manjkalo drugače dobri grofici Saint-Servanski (Bukšekova), ne toliko vojvodinji Frontenški. G. Trampuž je debutiral. Talent ima mladi gospod, a rutine še ne. Včasih prehitro govori in postane nejasen. Radi tega morda tudi opomba v zadnji kritiki o nekem jezikovnem defektu. Henryjevi prijatelji so bili recimo sami Francozi na nemško-kranjski način. Drugih manjših vlog ni treba posebej omenjati, več ali manj so bile dobro razdeljene in igrane. Izgovarjava francoskih besedi pa je zlasti pri damah strašna. G. Skrbínšek bi moral paziti nekoliko tudi na to. Večina tega ne čuti, a komur je jezik bolj domač, ga neprijetno zadenejo različne Sizan (Sizan), Leblan (mesto Leblá) itd. Toliko in dosti za letos. Do svidenja! G.

Po svetu.

Mednarodni kongres socialne demokracije se vrši letos na Dunaju od 23. do 29. avgusta.

Goljufija za polovico glavnega dobitka. V Jaroslavu so zaprli ravnatelja neke posojilnice, Reicha in Kriegerja, bančnega ravnatelja Lipperja in vajenca Wijatyka. Vajenec Wijatyk je hotel pred meseci v posojilnici zastaviti neko turško srečko. Uradnik si je zabeležil številko in je rekel vajencu, naj pride popoldne. Wijatyk je medtem izvedel, da je srečka 200.000 frankov zadel. Odpotoval je z nekim eskomptermom na Dunaj, ki mu je dal na račun 20.000 kron, katere je vajenec na Dunaju zapravil. Reich in Krieger sta pa izvedela, da je vajenec srečko svojemu rajnemu gospodarju ukradel. Odpotovala sta nato na Dunaj, kjer sta pridobila vajenca zase in sta dedičem rajnega mostra izplačala 100.000 K, češ, da je le to vsoto srečka zadela. Vajencu sta dala še 1000 kron, ostanek sta si pa razdelila. Dediči so pa med tem za goljufijo izvedeli in so zadevo ovadili.

2000 polejedelskih strojev zgorelo. V Lozonezu je zgorela tvornica poljedelskih strojev. Zgorelo je 2000 strojev. **Ubil se je vojaški aviatik** Deane na letališču pri Londonu.

Svak finančnega ministra poneverjevalec. V Parizu so zaprli svaka finančnega ministra Renaulta, ker je poneveril četrt milijona frankov.

Zadnje vesti.

ZBOLJŠANJE MEDNARODNEGA POLOŽAJA?

Berolin. Po zatrdilu tukajšnjih krogov se bo Rusija zdaj z notranjimi gospodarskimi vprašanji pečala, vsled česar se bo politično obzorje v Evropi znatno zjasnilo.

OGRI SE NE BODO SPUNTALI.

Budimpešta. Franc Košut izjavlja, da neodvisna stranka slekorej ostane trozvezi zvesta.

DEMENTI.

Praga. Vest, da namerava poslanec Klofač politično torišče zapustiti, je napačna.

NAŠA MORNARICA.

Pulj. Novo dogotovljeni dreadnought »Princ Evgen« se postavi jutri v službo.

POIZKUS OSVOBODITI JANDRIČA?

Gradec. Tukaj pripovedujejo, da so te dni neznane osebe skušale osvoboditi februarja meseca radi vohunstva obsojenega polkovnika Aleksandra Jandriča, ki se nahaja v kaznilnici v Karlau-u. Več neznancev je te dni prišlo v neko gostilno ter so rusko med seboj šepetali. Natakariča, ki je bivala na Ruskem, jih je pa razumela. Zmenili so se, da bodo ponoči z avtomobilom prišli pred kaznilnico, napadli stražo, Jandrič, ki je o vsem vedel, bi se pa spustil z okna, kojega omrežje bi bil med tem prežagal, na zemljo. Natakariča je to naznanila, nakar so stražo pomnožili, Jandriča pa spravili v drugo celico in ga uklenili. Avtomobil je potem ponoči res prišel, a ko je videl večjo stražo, z vsa naglico oddrdal. O njem in o tujcih ni nobenega sledu več.

DR. GRABIANSKI NEDOLŽEN?

Zagreb. »Obzoru« se z Dunaja poroča, da dr. Grabianski, bivši referent za srbske stvari v zunanjem ministristvu, ni za Srbijo vohunil, niti s srbskim poslanilstvom na Dunaju občeval, marveč so mu le zamerili, ker je kot zgodovinar na prošnjo nekega belgrajskega kolega delal zapiske iz zgodovinskega arhiva vojnega ministristva.

HUDO OBDOJE ČASNIKAR.

Novi Sad. Urednik »Srbstva«, Popović, ki je za časa balkanske vojske objavil vest, da je donavska flotila odplula pred Novi Sad, je bil zdaj obsojen na tri mesece ječe, leto dni izgube poklica in eno leto izgube državljanjskih pravic.

FRANCIJA PROTI ITALIJI.

Pariz. Ker se čuje, da se je trozvezna politika razširila tudi na Sredozemsko morje, je Francija Italiji odrekla posojilo, ki je je slednja te dni v Parizu hotela najeti.

ALBANSKI KAOS.

Atene. V Epiru se krvavi boji med albanskimi orožniki in grškimi četami nadaljujejo. Grški zunanji minister dr. Streit je poslal velesilam noto, v kateri jih pozivlja, naj napravijo red. — Napada na Korico se je baje udeležilo 500 grških vojakov. — Dr. Streit je odpotoval v Krk, kjer ga bo sprejel cesar Viljem pruski.

VOJNI ZAKLAD NEMČIJE.

Berolin. 7. t. m. se je vojni zaklad Nemčije, ki se nahaja v »Julijevem stolpu trdnjave v Spandavu, revidiral. Našlo se je vse v redu. Zaklad znaša 120 milijonov v zlatu.

PROTI CIVILNEMU ZAKONU.

Rim. »Osservatore Romano« objavlja protest katoličanov proti nameri vlade dati civilnemu zakonu prednost pred cerkvenim.

FRANCIJA IN DANSKA.

Kodanj. Predsednik Poincaré obišče po svojem obisku v Peterburgu na povratku oficijelno tukajšnji dvor.

LAŠKI KAVALIR.

Zagreb. Več dijakov je sklenilo pozvati laškega poslanca Federzonija, ki je v Benetkah na nekem predavanju Hrvatov in Slovence pobalinsko žalil, na dvboj.

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravljenju. Cena 1 K 20 h, vezano 1 K 80 h. — Človek, kateremu je bolezen zvesta spremljevalka od zibelke do groba, je prisiljen, da se leči ter si išče zdravil deloma pri zdravnikih, deloma si pa skuša sam pomagati. Često pomagajo tudi v najresnejših slučajih navadna preizkušena domača zdravila, katere so uporabljali naši dedi. Navedena knjiga prinaša natančni seznam domačih zdravil ter lahko umljiv pouk o njihovi pravilni uporabi. Kot nekako pojasnilo k tej prekoristni knjigi, smo izdali ravno kar posebno knjižico pod naslovom:

»Zelišča v podobi« Cena 60 vin. — V tej knjižici so z naravnimi barvami naslikana vsa domača zdravilna zelišča, poleg katerih je tudi označeno, ali so samo zdravilna, ali poleg tega tudi strupena. Ker nam je namreč od vseh strani prihajalo mnogo vprašanj, kaka je ta in druga rastlina in kje se dobi, smo s tem hoteli odpomči zadregi naših p. t. odjemalcev. Kdor bo na podlagi te knjižice iskal kako zdravilno rastlino, katere ne pozna, bo isto brez težave spoznal in našel.